

ul. Podmurna 93
tel: 056 65 22 186, e-mail: fapak@wp.pl
NIF: 556 16 25 127; REGON: 870502736
KRS: 00000 41692
Nr r-ku: 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

MEMORIAŁ

General Marii Wittek

AK
H-ka
Powstanie

GACIŁOŁ Zofia
zam. Kołowska
ps. "Grażyna"

1030/4SK
1

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI 1030/USK

GACZOL Zofia

zam. Kozłowska

ps. "Grażyna"

1./1. Relacja ✓

1/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

1/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące delatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5. Inne

IV. Korespondencja ✓

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne : ✓ 1

VI. Fotografie ✓ zob. tej 1/1.

I/1. Relacja.

- Ankieta uczestnika Powstania Warszawskiego (z dołączoną oryginalną fotografią) - przekazana przez relatorkę Snie Nourchiję - Kucyręślię, które przesłała do Fund. VI. 1998r. Druk / kserokopia. K-1, s.1.
- Relacja członka Konspiracji Zofii Garsol - Kozłocłlię, przesłana przez relatorkę 19. VI. 2008r. Msp. Orgg. K-1, s.2-3.

ANKIETA UCZESTNIKA POWSTANIA WARSZ

1. Nazwisko KOZŁOWSKA 2. Imię ZOFIA
3. Poprzednie nazwisko GACZOK
4. Imię ojca Eugeniusz 5. Matki Eugeniaz domu Ręzkawska
6. Data ur. 2 I 1925 7. Miejsce ur. Warszawa
8. Pseudonimy GRAZYNA Lewe nazwiska -
10. Obecny adres zam. i kod ... 02-094 Warszawa
tel.
11. Stopień wojskowy sanitariuszka
12. Zawód przed wojną lub przed Powstaniem, ewent. miejsce pracy kuchenica
.. (Gimnazjum i Liceum im. M. Kopernika, Młoczyńskiego w Warszawie)
13. Adres przedpowstaniowy ul. Narbutta 38 m. B, Warszawa
14. Udział w kampanii 1939 r. (stopień, funkcja, oddział, szlak bojowy) ...
.. nie uczestniczyłam
15. Działalność konspiracyjna (od kiedy, nazwy i kryptonimy komórek, oddziałów:
gdzie, pseudonimy, nazwiska i stopnie dowódców, przełożonych, kolegów) od września 1942 r.;
.. SANITARIAT V OBWODU AK WSK (Warszawa-Mokotów); Komendantka Anna,
.. Danuta STANISZKIS („Jagienka”); koleżanki m. in.: Maria Teresa Kowalska
.. z domu Chytrowska („Myszka”), Stefania Ręzke („Stefa”).
16. Udział w Powstaniu Warszawskim (od kiedy do kiedy, nazwy i kryptonimy komórek, oddziałów: gdzie,
pseudonimy d-ców, ich nazwiska i stopnie, szlak bojowy, miejsca walk, pseudonimy i nazwiska kolegów itp.)
.. od 1 VIII do 31 VIII 1944, Pułk AK „Barza”, WSK, Mokotów; Komendantka Anna
.. Danuta Staniszkis („Jagienka”); 1 VIII 1944 udział w natarciu na gmach SGGW
.. po wycofaniu na służbę w szpitalu powstańczym na ul. Malczewskiego 18
.. (oddział szpitala Elżbietanek); koleżanki m. in.: Maria Teresa Kowalska z domu
.. Chytrowska („Myszka”), Stefania Ręzke („Stefa”).
17. Odniesione rany (gdzie, kiedy, rodzaj rany) na ul. Piaseczyńskiej, 20 VIII 1944, postzwał nogi
i pobyt w szpitalach na ul. Malczewskiego 18 (od 20 VIII do 29 VIII 1944), potem w
.. domu jednej z pielęgniarek na krzaniach Mokotowa (do 31 VIII 1944).
18. Awanse i odznaczenia (kiedy, gdzie, przez kogo nadane, ewent. nr rozkazów) 24 VI 1986 w Warszawie
.. Warszawski Krzyż Powstańczy, nadany przez Prezydenta R.P.
19. Po kapitulacji Powstania (dalsza działalność konsp., ucieczka, pobyt w obozach jenieckich, koncent.,
pracy, gdzie, nazwy obozów, nr jenieckie, od kiedy do kiedy) .. kielcama w czasie wyprędzenia
.. przez Niemców do Pruszkowa i do 17 I 1945. przebieg walcem do Thalmowie,
.. a po 17 I 1945 - w Warszawie
20. Zawód wykonywany po wojnie (ewent. ukończone studia wyższe, jakie, gdzie), stanowisko lub funkcja,
stopień naukowy; nazwa zakładu pracy lub najdłuższego zatrudnienia .. szkole Główna Handlowa
.. w Warszawie, magister, redaktor, Państwowe Wydawnictwa Ekonomiczne

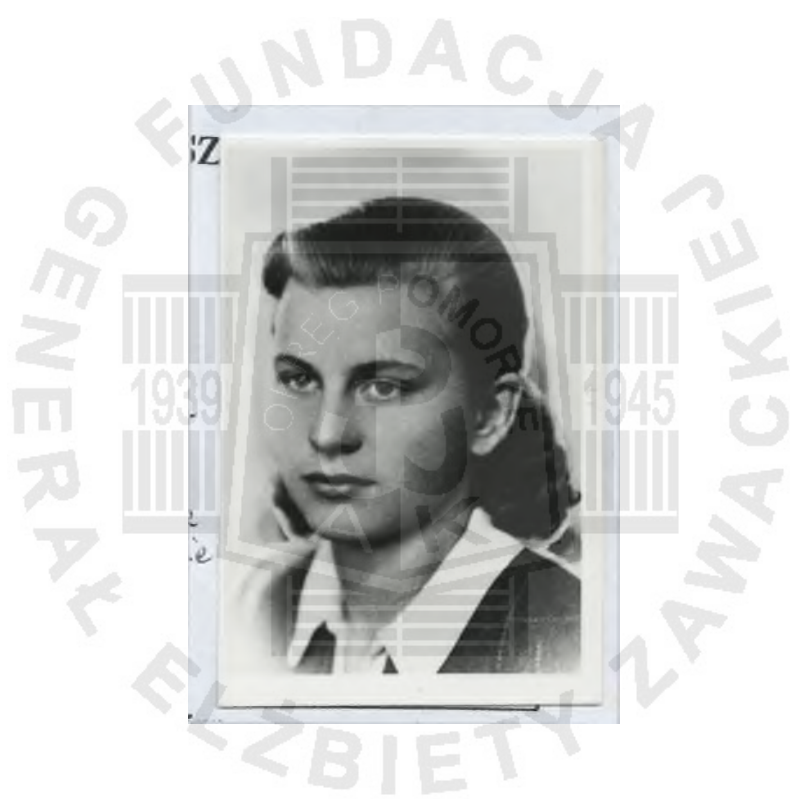
Ewentualne dalsze informacje proszę zamieścić na oddzielnej kartce. W razie posiadania dokumentów, pamiątek, wspomnień, relacji, fotografii z Powstania i konspiracji oraz tym podobnych, proszę wykazać je lub załączyć kserokopie, fotokopie, odpisy itp.

Data

podpis

Zofia Kozłowska

prekarate Gra Nowicka - Kaczyńska VI 98

I/1-2 Przystąpiła Zofia Kozłowska 19 VI 2008 r.

FUNDACJA "Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek" w Toruniu	
Wpłynęło dnia:	19.06.2008
L. dz.:	1239/HSK-412/08
04.1949/	
Załączniki:	4 fot.
Referent:	

Relacja członka konspiracji Zofii Gaczol-Kozłowskiej

I. Dane osobowe

1. Gaczol Zofia, Bogumiła, zam. Kozłowska /ślub 06.04.1949/.
2. 02.01.1925 Warszawa.
3. Eugeniusz, Eugenia z d. Ręczkowska, urzędnicy.
4. 02-094 Warszawa,

II. Dane środowiskowe

1. Gimnazjum i Liceum im. J. Słowackiego w Warszawie /1943r.-matura/
Szkoła Główna Planowania i Statystyki /20.10.1952 - magisterium/.
2. Przed 01.09.1939 nie pracowałam.
3. Przed 01.09.1939 nie uczestniczyłam w przysposobieniu wojskowym.

III. Udział w kampanii wrześniowej 1939

Nie brałam udziału.

IV. Krótki życiorys okupacyjny

Mieszkałam w Warszawie przy ul. Narbutta 38 m.8. Byłam jedynaczką. Ojciec ukrywał się od 1940r. przed Niemcami. Matka nie pracowała zawodowo. Utrzymywałyśmy się ze sprzedaży rzeczy. Ponadto udzielałam korepetycji i podejmowałam dorywcze prace /m.in. w fabryce naczyń emaliowanych/. Doznane represje to parokrotne rewizje i przesłuchania przez gestapo /m.in. przez. Alfreda Milke/ poszukujące ojca za działalność w podziemiu. Aresztowanie matki celem wymuszenia zeznań o ojcu /wypuszczono ją po kilkunastu godzinach/.

V. Działalność okupacyjna

1. We wrześniu 1942r. zostałam zaprzysiężona w AK pod pseudonimem "Grażyna".
2. Przysięgę odebrała w swym mieszkaniu przy ul. Kieleckiej 46 m.4 Anna Danuta Staniszkis "Jagienka", komendantka zespołu punktów sanitarnych /tzw. punktowa/ w V Obwodzie AK WSK /Warszawa-Mokotów/.
3. Miałam przydział jako sanitariuszka do punktu sanitarnego przy ul. Kieleckiej 46 /w Powstaniu punkt ten został przeniesiony do Szpitala Elżbietanek/. Obsadę punktu stanowiło 7-8 osób. Bezpośrednim dowódcą była przez cały czas Anna Danuta Staniszkis "Jagienka". Inne sanitariuszki z obsady tego punktu to m.in. : Stefania Reszke "Stefa" /zmarła w 2004r./, Maria Kowalska "Myszka" /ul. Miła 16 m.18, Warszawa/, Regina Sokołowska "Rena" /133 Grand Ave, Apt IH, Bensenville IL, USA/. Działalność polegała głównie na szkoleniu wojskowym i sanitarnym oraz kolportowaniu prasy. Nadrzędnym punktem kontaktowym było mieszkanie "Jagienki" /ul. Kielecka 46 m.4/.
4. Przeszłam szkolenie wojskowe ogólne oraz sanitarne. Odbyłam praktykę pielęgniarską w szpitalu przy ul. Płockiej i powierzono mi funkcję sanitariuszki. Współpracowałam też z Bronisławem Kamlerem /zam. przy ul.

1/1-3
Szustra/ przy dokonywaniu korekty pisanych po niemiecku ulotek przeznaczonych do akcji "N", prowadzonej przez BIP KG ZWZ-AK.

W dniu wybuchu Powstania Warszawskiego brałam udział jako sanitariuszka w ataku kompanii Withala z pułku "Basztą" na budynek SGGW przy ul. Rakowieckiej. Po załamaniu się ataku przebywałam w punkcie sanitarnym przy ul. Kieleckiej 46. Od 5 sierpnia 1944 pełniłam służbę jako sanitariuszka w filii Szpitala Elżbietanek mieszczącej się przy ul. Malczewskiego 18. 20 sierpnia wysłano mnie służbowo na Dolny Mokotów. Na rogu Dolnej i Piaseczyńskiej zostałam ranna /przestrzał nogi/. 29 sierpnia umieszczono mnie w domu pielęgniarki /p. Dobronochin/ na obrzeżach Mokotowa. Następnego dnia wkroczyli tam Niemcy i zabrali mnie wraz z ludnością cywilną. Po drodze /w Piastowie/ uciekłam.

5. W 1940r. gestapo, poszukujące mego ojca za przynależność do "Organizacji Wojskowej", aresztowało moją matkę /po kilkunastu godzinach została zwolniona/. Wuj, Zbigniew Wunderlich, urzędnik miejski w Tarnopolu, został 18.09.1939 aresztowany i zamordowany przez Rosjan. Wuj, Przemysław Zieleziński, inż. leśnik, został w 1939 uwięziony w Białymstoku przez Rosjan, a w 1942 zamordowany w łapance przez Niemców. Nauczycielka z Gimn. Słowackiego, Wanda Moraczewska, aresztowana za działalność w AK, zginęła w Auschwitz. Koledzy Mieczysław Zieleniewski i Janusz Bazali, żołnierze AK, zginęli w 1944 /przed Powstaniem/.

- VI. Dane o uczestnictwie w konspiracji członków rodzin, kolegów i znajomych
Ojciec należał od 1939 do "Organizacji Wojskowej", a po "wsypie" w 1940r. do końca wojny ukrywał się w Kieleckiem, działając pod nazwiskiem Kazimierz Koszowski w Stronnictwie Ludowym. Matka była przed Powstaniem wyznaczona na kierowniczkę jednego z punktów żywnościowych w ramach Pomocy Żołnierzowi. W konspiracji /zazwyczaj w AK/ działała większość spośród moich 53 koleżanek z dwóch klas Gimn. im. Słowackiego zdających maturę w 1943. Z tego w Powstaniu poległo 8: Jadwiga Gobiec, Jadwiga Kopeć, Hanna Krzystkiewicz, Maria Lipowska, Danuta Przestępska, Irena Wańkowitz, Hanna Wichrowska, Maria Więckowska. W AK działała też większość moich znajomych, a m.in.: Janusz Bazali /polegli/, Ryszard Chytrowski, Marek Gadomski, Jacek Myszkowski, Tadeusz Nawrocki /polegli/, Wanda Olszewska /poległa/, Mieczysław Zieleniewski /polegli/.

VII. Okres pookupacyjny

Od 1945r. studiowałam na SGH /później SGPiS/ i jednocześnie pracowałam w Gł. Urzędzie Statystycznym, a potem w "Społem". Od 1959r. aż do emerytury /w 1986/ pracowałam w Państwowym Wydawnictwie Ekonomicznym jako redaktor. Działałam w pierwszej "Solidarności".

- VIII. Fotografie z 1943r. załączam. Innych pamiątek nie mam /moje mieszkanie zostało spalone w czasie Powstania Warszawskiego/.

Zofia Gaczoł-Kozłowska

IV. Korespondencja:

- list 2. Korbowski do D. Kr. (4-mc 13.12.1999). Msp. kserokopia, k.l, s. 1.
- list E. 2. do Z. Korbowski (Tomie, 19.11.2000). Msp. Kopia k.l, s. 2.
- Odrzucony list D. Kr. wraz z zapewnieniem świątecznym dla Z. Korbowski (12.12.2000r.). kserokopia, k.l, s. 3.

IV-1

Wpłynęło dnia 16.12
Ldz. 3430 | RED | 99

Warszawa 13.12.1999

Garcot

Pani Doroto,

opracowałam już wszystkie z tych artykułów, które przywiozła mi Iza i do których zredagowania się zobowiązałam /a nawet 3 ponadto/. Ponieważ nie uzyskałam odpowiedzi na pytanie, jak mam nanosić poprawki, zrobiłam to według swego uznania. Nie uzyskałam też odpowiedzi na pytanie, kto i kiedy przyjedzie po wydruki. Przesyłam więc 26 wydruków, które zostały sczytane przeze mnie i p.Zawacką. Dalsze 6 wyślę za kilka dni. U p.Zawackiej znajdują się jeszcze 3 artykuły do przepisania /ostatnie/. Sądzę więc, że Fundacja powinna mi wypłacić należność.

Jeśli idzie o biogramy, to nasza umowa ich nie obejmowała. Zresztą nie wszystkie wpłynęły. Ponadto w najbliższym czasie nie będę mogła się podjąć ich zredagowania ani wykonania innych prac. Proszę mnie zawiadomić, czy posiadane biogramy odesłać Pani czy p.Zawackiej.

Z poważaniem

Maria Korowska

Elżbieta Zawacka
87-100 Toruń, ul. Gagarina 136 m 26
Tel. 517-344

1V-2

Zofia Rosławska
knta
Kopie

(214)

Toruń, 19 II 2000

Zosiu Droga,

Dziękuję za ostatnią Twoją przesyłkę, otrzymałam ją całkiem rozbebeszoną - nie zawierała listu od Ciebie; z jednej strony miała naklejki pocztowe o zniszczeniu, z drugiej była ponownie rozdarta. Nadeszła w poniedziałek 13 bm. Mam nadzieję, że niczego nie zabrakło.

W tej chwili uważam naszą współpracę za zakończoną i bardzo za nią dziękuję. Brakujące biogramy i zdjęcia uzupełniłam i już ich nie przesyłam do Ciebie dla ich opracowania.

Załączam 100 zł. za porto Twoich licznych listów do autorów opracowań, przepraszając za zapomnienie dołączenia banknotu ich do poprzedniego listu. Potwierdź proszę jego odebranie.

Zaraz po wyjściu z druku prześlę Ci egzemplarz tej wymęczonej książki.

Zosiu - życzę Ci szybkiego powrotu do zdrowia. U mnie powikłały się sprawy życiowe: moja jedyna już siostra, mieszkająca w Toruniu samotnie jak ja, kilka lat młodsza ode mnie, złamała 23 stycznia nogę z okropnymi powikłaniami. Zabrałam ją z szpitala i cały czas przebywam w jej mieszkaniu, próbując jakoś mimo to pracować.

Serdecznie Cię pozdrawiam i jeszcze raz
dziękuję

ΣΣ

Wesołych Świąt Wielkanocnych

12 IV 2001

L. 02. 948 / WSK

Pani Zofie Kozłowska

Szanowne Pani,

Wraz z ruderacznymi i niemiłym syczeniem prę-
ny Pamy Pani Komunikat nr 11, a także o. 4!
"Służby Polek..." w podziękowaniu za Pani pracę
w ramach Memoriału Generalnego Pani Wittek.

Szanowne Pani od niedawna pracę w Fundacji
i zajmuję się m. in. korespondowaniem z osobami ze
niezależnymi Warszawy. Rozmawiam też z Pani
teraz, z której wynika, że Pani działalność w
konspiracji była duże i a udział w Powstaniu
Warszawskim przebiegał dramatycznie. Szanowne Pani,
czy nie zastanowiłaby Pani uzupełnić zawartość
swojej treści przez relację według złączonego
schematu? Byłoby to dla nas bardzo miłe.
Złączam pozdrowienie od wszystkich pracow-
ników Archiwum.

z wyrazami szacunku

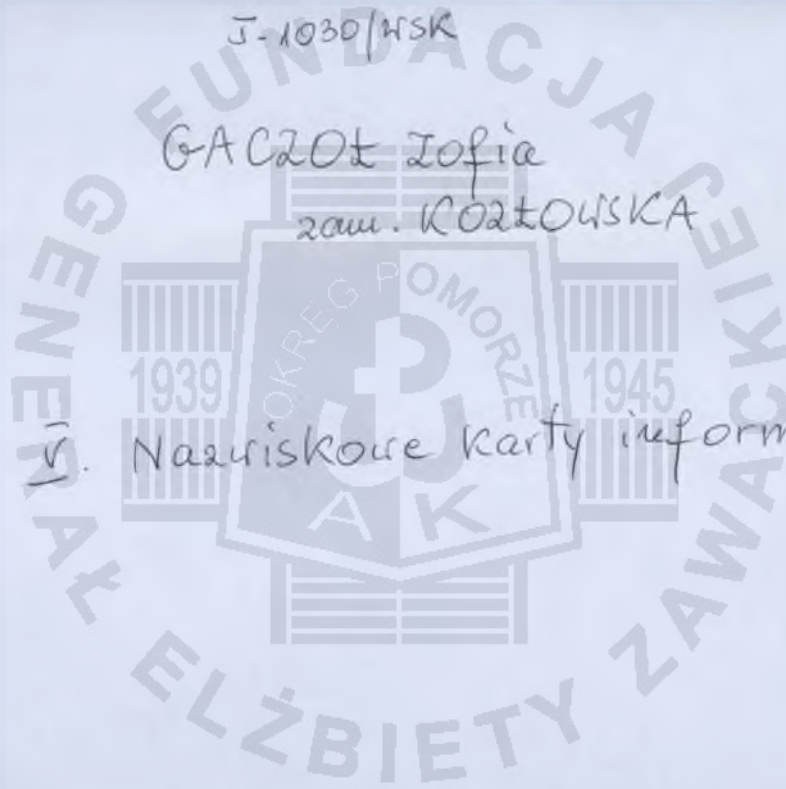
Dorota Kromp

Dokumentalistka Archiwum WSK

J-1030/WSK

AK
Powst.
Warszawski

GACZOL Zofia
zam. KOZLOWSKA

15. Nazwiskowe karty informacyjne: 1

T. 1030/WSK

AK
Powst. Warsz.

GACZOK Zofia
zau. Kozłowska

zr. Akwiła uczestnika Powstania
Warszawskiego.

151

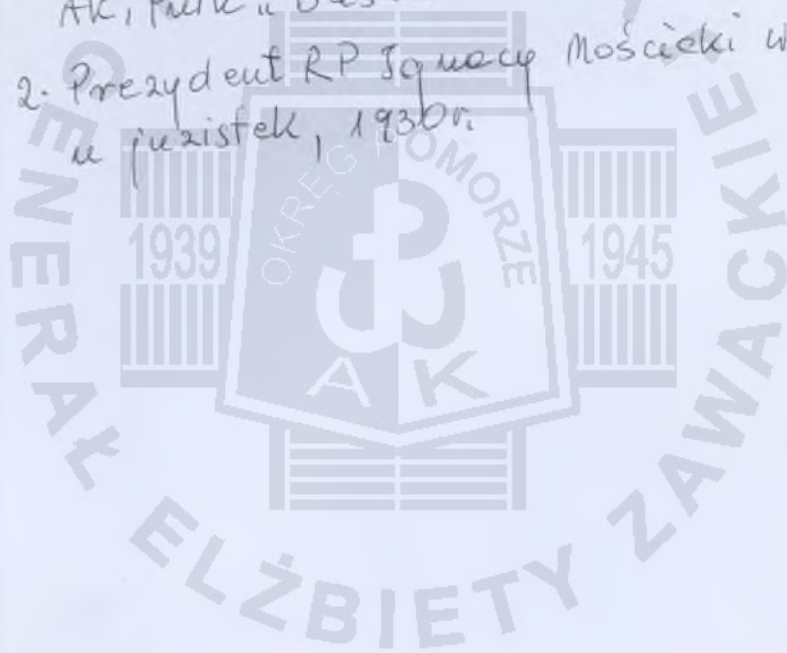
B. Rojter · 2014

T. 1030/WSK

GACIOŁ Zofia
zam. Korłowska
ps. „Grażyna”

VI. FOTOGRAFIE :

1. Zofia Gacioł zam. Korłowska, 1943r,
AK, Putek „Baszta”
2. Prezydent RP Ignacy Mościcki w Zegnie
u fizyków, 1930r.

VI-A

Zofia Gąsior
zam. Kozłowska
Warszawa 1943r.
AK Pułk „Baszta”

FUNDACJA
GENERALNA
ELŻBIETY ZAWACKIEJ
1939 1945
OKR. WARSZAWA

VI-2

Zegne 14. maja 1930. Prezydent RP Jędrzej Mościcki wizytuje siedzibę juristów w Centrum im. pł. Jędrzej
od 2. Karkuskiej - 19. VI. 2008r.

Legosze 14 maja 1930 r.

Prezydent RP Ignacy Mościcki

wizytuje siedzibę jurystek w Centrum Wyszkalenia
Łączności

Pomyśle 2. Kosiłowski 19VI 2008r.

adres:
02-094 Warszawa

AK
H-4a

GACZOK Zofia
zam. Koszowska
ps. Grażyna

1030/1
21

GACŁOK - Kozłowska Zofia

